Saksframlegg og innstillinger til Engerdal fjellstyres møte tirdag den 18.12.18.

Sak 91.18	**Ark 012.1**	
Godkjenning av innkalling og møtereferat fra møte den 13.11.18.		

Sak 92.18	**Ark 642**	***Saksbeh.: OOps/Mtra***
Fornyelse av avtaler om leie av rettigheter til administrering av fisket på den private delen i Engerdal kommune f.o.m. 01.01.2019.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Forslag til avtale med Engerdal fjellsameie og gårdene Gjermunds/Lillestu
- Forslag til avtale med Engerdal grunneierlag for jakt og fiske
- Forslag til avtale grunneiere tilsluttet Engersjøen fiskeforening
- Forslag til avtale med Engerdal kommuneskog KF, Hylleråsen sameieskog BA, Rolf Åsbø og Øistein Andersen.
- E-post fra Rolf Åsbø 26.11.18.

Bakgrunn:

Med en tanke om å få til en enklere, bedre og mer oversiktlig administrering av fisket i Femund Engerdal, og etter ønske fra det lokale reiselivet, ble det høsten 2010 tatt et initiativ fra fjellstyret for å forsøke å få til avtaler om leie av fiskerettighetene på den private delen sør i kommunen. Initiativet ble møtt med stor velvilje hos de ulike grunneierkonstellasjonene, og det ble inngått avtaler for en prøveperiode på tre år, gjeldende fra 01.01.2011 (sak 59.10), med hhv Engerdal fjellsameie, Engerdal grunneierforening, samt grunneiere tilsluttet Engersjøen fiskeforening og Hylleråsen fiskeforening. Gjennom de fire avtalene har fjellstyret i denne treårige perioden tilbytt et felles fiskekort for hele kommunen med unntak av Isteren, Ormutusjøen, Svalsjøen, Hundsjøen og Sylens private område i Femundsmarka. Samtidig har fjellstyret gjennom avtalene tatt ansvar for all administrering av fiske, fra markedsføring, salg av fiskekort, fastsettelse av fiskeregler, til fiskekultivering og oppsyn for de nevnte grunneierkonstellasjonene.

I 2013 var det bred enighet blant partene om at ordningen hadde fungert tilfredsstillende, og avtalene ble forlenget fram til og med 2018, altså for en 5 års periode. I avtalene ble det derimot stående at avtalene gikk over en 5-års periode men utløp 31.12.2019. Dette innebærer en 6-årsperiode. På bakgrunn av dette, samt ønske om visse justeringer og språklige

endringer, har rettighetshaverne i Hylleråsen tatt initiativ til å fornye avtalen. De har lagd et nytt avtaleforslag som gjelder for en ny 5-årsperiode: fom 01.01.19 – 31.12.23.

Som følge av dette er det rimelig at alle avtalene fornyes nå. Det er derfor lagd forslag til avtaler for de andre rettighetshaverne som også er omfattet av tidligere avtaler. De har fått disse presentert.

Avtaleforslagene følger tidligere avtaler med endringer foreslått av rettighetshaverne i Hylleråsen. Avtalene er stort sett like, med visse spesifikke lokale tilpasninger knyttet til hver enkelt avtale.

På grunn av uklarhet vedr avtaleperiode hadde ikke fjellstyrets administrasjon lagt opp til noen evalueringsprosess i år da oppfatningen var at avtalene løp ut neste år. Siden de nye avtaleforslagene bygger på tidligere avtaler, og justeringer er initiert blant en del av rettighetshaverne, ansees forslagene som kurante så sant partene ønsker å forlenge dem. Avtalene ligger vedlagt saken.

Administrasjonens vurdering:

De avtalene som nå legges frem for fjellstyret følger i det store og hele de avtalene som har vært fra 2011 og fram til nå. Punktene som sier noe om målsetning (pkt 2), markedsføring og salg av fiskekort (pkt 3), fastsettelse av fiskeregler (pkt 4), fiskekultivering (pkt 5), oppsyn (pkt 6) og fysiske tilretteleggingstiltak (pkt 7), leiepris (pkt 8), forutsetninger (pkt 9) og Oppsigelse (pkt 10). I de foreslåtte avtalene er det et punkt som er tatt ut, og det berører Driftsplan for Femund- / Trysilvassdraget. Dette mener initiativtager er unødvendig å ha med, da det hviler på fjellstyret å se til at tiltak skjer i henhold til overordnede planer, regler og lovverk.

For fjellstyret er det når en opererer utenfor statsallmenningen viktig å ha et bevisst forhold til at det er grunneieren som sitter på rettigheten til fiske, og at fjellstyret kun går inn og leier denne rettigheten etter definerte avtalevilkår. Det er derfor gjennom avtalene lagt opp til et tett samarbeid, samtidig som avtalene er forsøkt utformet så konkret som mulig i forhold til hvilket ansvar fjellstyret påtar seg.

For å opprettholde og stimulere til aktivitet i de ulike grunneierkonstellasjonene eller fiskeforeningene ses det på som viktig at fjellstyret betaler en fast årlig leie. Erfaringen så langt er at samarbeidet har fungert veldig bra. Etter hvert har midler fra Femund-/Trysilvassdragets fiskefond sinet ut, og ulike prosjekt har blitt finansiert på andre måter og gjennom en stor andel dugnadsinnsats og egenandel fra rettighetshaverne og foreningene.

Når det gjelder pris er denne oppjustert en del. Det er motivert ut fra at det gjøres en god del jobb lokalt og det er gjort investeringer. F.eks utfører Hylleråsen fiskeforening en god del dugnadsarbeid med kultivering og tilrettelegging hver sommer. I tillegg er det investert i en del utstyr og det er leid inn spesialmaskiner. Rettighetshaverne i Hylleråsen ønsker av den grunn at deres leieinntekter i sin helhet overføres fiskeforeningen (som for øvrig tidligere har vært avtalepart men som ikke er rettighetshaver) for å stimulere til fortsatt økt aktivitet. Videre har Engersjø fiskeforening arbeidet med tilrettelegging gjennom oppføring av gapahuker og en båtutsettingsplass. Engerdal grunneierforening har gjennomført biotoptiltak i

Engeråa, et prosjekt de søkte fjellstyret om midler til å gjennomføre (sak 71.14) men som fjellstyret avslo. Nå er det for så vidt bare rettighetshaverne i Hylleråsen som krever en økning av leiepris, men det er relevant at det gjøres for alle partene i så fall. Rettighetshaverne i Hylleråsen har for øvrig muntlig signalisert at de ikke har til hensikt å kreve samme økning i leie ved hver ny avtaleperiode. Samlet for alle avtalene utgjør forslaget en økning i leiepris på kr 28 000,- pr år. Det ble i forbindelse med fornyelse av avtalene i 2014 også gjort en prisjustering. Samlet for perioden er derfor leieprisene oppjustert en god del over indeksregulering, men kan som sagt forsvares ut fra de investeringer i å bedre tilbudet som er gjort av flere av avtalepartene.

Avtalene muliggjør at fjellstyret kan søke om dispensasjon for å sette fiskekortprisen utover fastsatte rammer i Forskrift for jakt, felling, fangst og fiske på statsallmenning.

Det anbefales at fjellstyret slutter seg til de avtalene som er vedlagt og at daglig leder gis fullmakt til å gjennomføre sluttforhandling og signere avtalene på vegne av fjellstyret. I avtalen er styrebehandlingen i fjellstyret lagt inn som en forutsetning. For at det ikke skal være noen tvil om formalitetene er det også lagt opp til godkjenning på årsmøtene i de ulike grunneierkonstellasjoner, selv om signalene er udelt positive til nye avtaler. Når det gjelder utforming av fiskeregler på den private delen av kommunen er det som tidligere lagt opp til at fjellstyrets administrasjon gis tillitt til å komme fram til dette etter de vilkårene som er definert i avtalene.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Engerdal fjellstyre slutter seg til de framlagte avtalene, med hhv Engerdal fjellsameie, Engerdal grunneierforening for jakt og fiske, Engersjøen fiskeforening, gårdene Gjermunds og Lillestu, Engerdal kommuneskog KF, Hylleråsen Sameieskog BA, grunneierne Rolf Åsbø og Øistein Andersen samt Hylleråsen Fiskeforening om leie av rettighetene til administrering av fisket på deres områder for perioden 01.01.2018 t.o.m 31.12.2023. Fjellstyrets daglige leder gis fullmakt til å signere avtalene etter de vilkår som fremkommer av avtalene.

2. Engerdal fjellstyre fortsetter ordningen med et felles fiskekort (type utenbygds-, innenbygds-, familie- og garnkort) for statsallmenningen og de vann og vassdrag befattet av leieavtalene. Innenbygdsboende, grunneiere/medlemmer i Engerdal fjellsameie, Engerdal grunneierforening, Engersjøen fiskeforening og Hylleråsen fiskeforening, gis fortsatt muligheten til å kjøpe et fiskekort gjeldende kun for den private delen av kommunen. Fiskekortpriser holdes uendret for 2018 og de følger av siste justering foretatt i fjellstyret.

3. Administrasjonen søker Miljødirektoratet om ny dispensasjon fra gjeldende prisrammer på fiskekort i forskrift Jakt, felling, fangst og fiske på statsallmenningen når fjellstyrets gjeldende dispensasjon utløper.

Sak 93.18	Ark 642	*Saksbeh.: Oops/TSte*
Forslag til nye fiskeregler for statsallmenningen i Engerdal.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Forslag til nye fiskeregler for statsallmenningen i Engerdal med planlagt virkning fra 1 mai 2019.
- Forskrift for fiske i nedbørsfeltet til Femund- Trysilvassdraget og øvrige grensevassdrag.
- Gjeldende fiskeregler for statsallmenningen i Engerdal.

Bakgrunn:

Fiskereglene for statsallmenningen i Engerdal ble sist revidert med virkning fra 1 januar 2013. Fjellstyret inviterte allmennheten i 2015 via hjemmesiden til å komme med synspunkter på våre fiskeregler. Noen synspunkter kom inn og samlet sett var de veldig sprikende. Samtidig får vi en del spørsmål rundt hvordan fiskereglene skal forstås. Administrasjonen ser behov for å se over fiskereglene i og med de kanskje er det viktigste forvaltningsverktøyet fjellstyret har i fiskeforvaltningen. Hensikten med å revidere fiskereglene er å rydde opp i uklarheter, lage dem enda mer forståelig samt gjennom målformuleringer gi bakgrunn for hvorfor reglene er som de er. I tillegg er det forelsått justeringer der vi i dag ser at reglene med fordel kan endres noe.

Fjellstyret vedtok på sitt møte den 5 juni å legge ut fiskeregler til høring. Det reviderte forslaget var justert noe i forhold til uklarheter og målformulering. Det var ved høringsfristens utløp kommet inn bare en håndfull innspill. Fjellstyret bestemte derfor at en utvidet høringsfristen og at det ble bedt om innspill direkte fra fiskekortkjøperne gjennom en e-post med henvisning til prosessen. Det resulterte i mange høringsinnspill.

Gjennom avtaler med grunneiere på den privateide delen av Engerdal kommune har det i flere år nå blitt solgt ett felles fiskekort som gjelder for hele kommunen. Dette har vært et ønske fra mange besøkere og fra reiselivsnæringen i kommunen. En revidering av fiskereglene for statsallmenningen vil ikke automatisk endre reglene på den private delen i Engerdal. Det er det rettighetshaverne sjøl som må bestemme. Det er riktignok i kommet innspill som berører den private delen, og disse må vurderes sammen med rettighetshaverne.. En må også gå ut fra at rettighetshaverne sjøl har verdifulle innspill og synspunkter som må komme fram.

Det foreligger en «Forskrift for fiske i nedbørsfeltet til Femund- og Trysilvassdraget og øvrige grensevassdrag, Os, Tolga, Rendalen, Engerdal og Trysil kommuner, Hedmark»**.** Denne trådte i kraft 1 januar 2013, og setter rammer for hvordan rettighetsahaverne kan utforme sine fiskeregler. D.v.s at det ikke kan vedtas fiskeregler som er mer liberale enn de rammer som forskriften fastsetter. Men rettighetshaver kan vedta strengere regler.

Det foreligger nå et nytt forslag til reviderte fiskeregler, se vedlegg. Reglene bygger på tidligere regler og høringsinnspill, men det er samtidig lagt inn en innledning med målformuleringer. Endringer og presiseringer er markert med blå skriftfarge.

Administrasjonens vurdering:

Fiskeregler og forvaltningsmessige aspekter:

Engerdal er et område med mange og varierte fiskemuligheter. Området har et ry i skandinavia for sitt gode sportsfiske. Etter hvert har også mange besøkere fra sentrale deler av Europa søkt seg til Engerdal. Årlig blir det solgt i overkant av 8000 fiskekort i Engerdal. Antallet har variert, og på 1990-tallet var det enda høyere. De seinere åra har kortsalget vært relativt stabilt.

Statsallmenningen har i tillegg hatt et næringsfiske av betydning lokalt. Mange av de større sjøene huser store bestander av sik, noe som er en ressurs som i altfor liten grad blir utnyttet både komersiellt og til husbehovsfiske.

Sportsfisket har et omfang som skaper ringvirkninger av betydning for en del reiselivsbedrifter og lokale næringsaktører. Norsk institutt for naturforskning har beregnet den totale omsetningen som knytter seg til innlandsfiske (se f.eks NINA-rapport 1116). For Engerdals del kan en beregne den totale omsetningen knyttet til innlandsfiske til å utgjøre over 20 mill. kr årlig. Ikke alt av en slik omsetning vil tilfalle lokale tilbydere, men betydningen for de lokale tilbyderne av varer og tjenester er allikevel stor.

Sportsfiske er en fritidsaktivitet, og som mange andre ting endrer det seg over tid. I Engerdal kan en slik endring beskrives gjennom flere forhold:

- En større andel av fiskerne spesialiserer seg og den generelle velstandsutviklingen har medført at folk bruker mer penger på fritidsaktiviteter. Mens en typisk fisker tidligere var allsidig i forhold til metode og redskapsvalg er flere i dag veldig spesialisert med til dels kostbart utstyr tilpasset et målrettet fiske. Tidligere var kanskje også matauket en viktig motivasjonsfaktor. I dag er det større fokus på opplevelse og det er mer vanlig å sette tilbake fisk en ikke har tenkt å spise. Det er også reiselivsbedrifter på statsallmenningen som ønsker vann med stor fisk, nettopp fordi de opplever at det er noe som markedet etterspør.
- Dette henger også sammen med et litt endret syn på forvaltning gjennom en erkjennelse av at høyt fiskepress og høy beskatning av storvokste individer kan gi et dårligere fisketilbud med mer småfallen fisk over tid.
- Både innen jakt og fiske er trofeer viktig for en del. For mange fiskere var mengden et trofe tidligere. I dag er det viktigere for mange å få en stor fisk istedenfor et antall mindre. Forvaltningsregler som tar hensyn til storvokst fisk har derfor etter hvert blitt helt vanlig og praktiseres de fleste steder med ønske om å tilby et populært fisketilbud.
- Det har blitt vanligere og etter hvert akseptert med s.k. fluesoner og særlig i kombinasjon med regler om uttak av stor fisk, mengde, og krav til redskap. Noen steder praktiserer også begrensinger på antall kort/døgn fordi de færreste opplever trengsel som noen positivt.
- I de store sjøene i Engerdal er dorging en populær aktivitet. Dette setter også krav til tilrettelegging i form av båtutsettingsplasser m.m.

Etter hvert har også fiskeutsettinger blitt mer og mer omdiskuttert. Mange mener i dag at det i størst mulig grad bør satses på å reetablere og forbedre den naturlige reproduksjonen. Mange fiskere mener allikevel at utsetting av fisk fra lokale stammer der det er utilfredsstillende eller fraværende reproduksjon er et positivt tiltak. Fjellstyret gjør i dag begge deler og setter ut fisk i vann med dårlig eller ingen naturlig reproduksjon samtidig som det blir forsøkt å gjøre enkelte tiltak for å bedre betingelsene for naturlig reproduksjon. I forhold til fiskeregler er det viktig å fundere over beskatningen i sjøer og vann der det settes ut fisk. I dag er det i prinsipp lov for innenbygdsboende å fiske med bunden redskap parallelt med at fjellstyret bruker ressurser på å sette ut fisk. Dersom det skal lykkes må høstingen balanseres ift til produksjon.

Garnfiske er også omdiskuttert pga av at det er en passiv fiskemetode og der en gjennom maskestørrelsen egentlig kan styre hvilken del av fiskestammen i et vann en beskatter. Fjellstyret har i sine bestemmelser satt regler for maskevidde og antall garn. Noen vann er også slik at garnfiske kan være positivt. Mange vann med en høy andel av f.eks sik kan med fordel beskattes mye høyere enn i dag.

Et annet viktig argument for å se over fiskereglene er ønsket om å harmonisere regler i de store sjøene, både med tanke på stangfiske og med tanke på bunden redskap. Flere av sjøene på statsallmenningen har definerte storørretstammer, og det er viktig å ha en aktiv og målrettet forvaltning av slike stammer.

Et tema som opptar mange verden over er klima og miljø. Fjellstyret må være observant også i forhold til dette. Det er f.eks dokumentert gjennom hydrologiske målinger at temperaturen i Femun har økt med en grad siste 30-års periode. En slik temperaturøkning kan i sin tur endre fiskepopulasjoners betingelser på flere vis. Dette er også et forhold som en må ta med i betrakning med tanke på framtidig forvaltning.

Statsallmenningen i Engerdal er stor og i forhold til fisketilbudet er dette variert og godt. Målsettingen for Engerdal fjellstyre bør derfor fremst å forvalte de lokale fiskebestandene på en forsvarlig måte. Samtidig bør det legges grunn for at det også i framtiden skal finnes et fisketilbud som har høy kvalitet for både spesialister og generalister, og et tilbud for folk i alle aldre. Derigjennom kan fjellstyret legge til rette for næringsvirksomhet knyttet til fisk og fiske på statsallmenningen.

Høringsinnspillene:

Totalt er det kommet inn 47 innspill i høringsperioden. Disse utgjør et mangfold som berører mange sider ved fiskeforvaltningen på statsallmenningen. Det ble i forbindelse med utsatt høringsfrist og utsendelse av e-postmelding til kortkjøperne også skissert noen spørsmålsstillinger som vi spesielt ønsket synspunkter på. Resultatet viser at det er mange ulike meninger om hva som bør gjelde i forhold til spesielt garnfiske. Høringsinnspillene ligger vedlagt saken.

Mangfoldet i høringsinnspillene viser at det er vanskelig, om ikke umulig, å imøtekomme hver enkelt fiskers ønskemål fullt ut. Fiskereglene bør derfor utformes med bakgrunn i en målsetting om å ha en bærekraftig forvalnting som også gir mulighet for gode sportsfiskeopplevelser.

Forslag til nye fiskeregler.

Administrasjonen har på bakgrunn av prosessen utformet forslag til nye fiskeregler. Reglene følger nåværende regler, med visse unntak. Som nevnt er det gjort visse tilføyelser for å rette opp i uklarheter. Innledningsvis er det formulert noen målsettinger med reglene. Dette som en bakgrunn og for å skape større forståelse for utformingen av reglene. Det er valgt å beholde dagens 3 ulike regelsett. I det følgende kommenteres endringene under hver enkelt regel:

Fiskeregler for innenbygdsboende i Engerdal:

1 Fiskeredskaper:

Her er det tatt inn at ved dorging er redskaper som dyprigg og planerboard tillatt, samt en presisering av at det i vann/elver som ikke er spesifikt nevnt i pkt'et, er det tillatt å dorge med en stang pr fisker.

Kommentar: Det har vært reist spørsmål fra allmennheten rundt hvilke redskaper som er tillat under dorging, eller trolling som det også kalles. Det er derfor greit med en presisering. Videre er det en viss tradisjon for å henge en sluk eller spinner etter båten eller kanoen når en ferdes. Her blir det presisert at har du fiskekort så gir det i utgangspunktet rett til å bruke en fiskestang. Ved ferdsel i båt og kano er det imidlertid mulig å ha to stenger ute, men dette er da ikke i henhold til foreslåtte regler. Det er også reist spørsmål dersom en voksen har med seg barn i båten; har man da bare lov til å ha en stang ute? Til dette er å si at barns fiske er gratis og det er derfor mulig at alle i båten har en stang hver.

Når det gjelder fluefiskesoner er det tidligere kommet innspill på at fluefiskesona ved Galthuet burde vært litt lenger, og inkludert den såkalte «Hølen». Der samler det seg en del ørret, og begrunnelsen for ideen er at fluefiskere i større grad gjenutsetter fisk. Tiltaket vil derfor hindre overbeskatning på akkurat denne plassen. Det er et høringsinnspill som også peker på dette. Det foreslås derfor at daglig leder følger opp dette spørsmålet og kommer tilbake til fjellstyret med forslag på ny avgrensing i egen sak.

2 Minstemål/størstemål/fangstbegrensinger.

Her foreslås det at Galtstrømmen presiseres i bestemmelsen på lik linje med Isterfossen og Femundselva hva gjelder størstemål og fangstbegrensing. Videre settes størstemål for gjedde til 80 cm og at også Langsjøen tas med ift til denne bestemmelsen på lik linje med Vurrusjøen og Drevsjøen.

Kommentar: I og med Galtstrømmen ikke har vært opplistet i dagens bestemmelser har det vært stilt spørsmål fra fiskere hva som egentlig gjelder der. Det er naturlig at denne behandles likt med Isterfossen og Femundselva. Det samme gjelder for Galtstrømmen under pkt 3 Fredningstid.

Når det gjelder størstemål for gjedde er det delte meninger blant fiskere om dette. Det er slik at store fiskespisende individer er viktige i alle fiskebestander. Det er derfor i tråd med vårt ønske å i størst mulig grad bevare en del av de store individene i fiskebestanden. At Langsjøen har kommet med er et resultat av pågående prosess med Hola Fiskeforening i forhold til avtale om fiskekort og forvaltningen av sjøen.

3 Fredningstid.

Også her er Galtstrømmen tatt med i bestemmelsenen for å tydeliggjøre hva som gjelder der. Det er også lagt inn en formulering om at fiske gjennom isen er tillatt i Femundselva i fredningsperioden for stangfiske mellom 15 mars og 15 mai. Det er lokal interesse for å bedrive dette fisket.

Videre er bestemmelsen endret ved en omskriving av unntaket fra fredningstiden, ved at det kun er harr som det er tillatt å fiske på høsten i Femundselva, Gløta Galtstrømmen, Isterfossen og Sømåa. Her er det i dagens regler åpnet for å fiske opp og avlive ørret under gytetida på høsten.

4 Garn og Oterfiske

Her er fiske med oter tatt inn i punktet på linje med faststående redskap og not. Det foreslås at garnfiske for innenbygds tas bort i følgende sjøer: Krokettjønna, Kroketsjøen, Rørsjøen, Nordersjøen, Storsjøen, Djupsjøen, Volsjøen, litl-Elgåsjøtjønna, Valsjøen, Litj-Grøvelsjøen, Store Røvoltjønna, Korstjønna, Halvkoietjønna, Stormyrtjønna, Storfisktjønnan.

Kommentar: En del av disse vanna har blitt kultivert ved kalking og/eller fiskeutsettinger. Fiskeutsettinger er i seg selv et uttrykk for at den naturlige reproduksjonen er svak eller fraværende. Å produsere settefisk har en kostnad og formålet er å skape gode sportsfiskemuligheter. Det er derfor et paradoks at garnfiske tillates i slike vann. Noen er allikevel beholdt for å imøtekomme lokale interesser.

De seinere åra har forvaltningsstrategiene gått mer i retning av å tilpasse uttak etter faktisk bestand i ulike vann. Garnfiske kan være bra og nødvendig i forhold til å høste av tette bestander og/eller å vri bestandssammensetningen i retning av en andel større fiskespisende individer som kan holde tettheten av småfisk nede. Ofte kan garnfiske virke begrensende på sistnevnte. Garnfiske med for stor maskevidde i tette bestand kan gjøre vondt verre der en ønsker å få opp andelen store individer i bestanden.

Som en ser av høringsinnspillene er det delte meninger om dette emnet. En god del sportsfiskere har tatt inn over seg poenget med overbeskatning av store individer i fiskebestander. På den andre siden finner en tradisjonelle husbehovs-fiskere som mener at alle bestander tåler en viss beskatning. Sjøl om muligheten til å legge garn i noen vann tas bort, er det fortsatt igjen rikelig med fiskevann for å legge garn. Mange av disse sjøene kunne også med fordel hatt større beskatning spesielt på en art som sik. Forslaget er derfor et forsøk på å tilpasse forvaltningen til de lokale forutsetningene i hvert enkelt vann. Det er allikevel

komplisert da forhold som maskestørrelser, fisketider og -innsats spiller inn. Det er imidlertid uhensiktsmessig å lage altfor detaljerte og kompliserte regler på dette området.

5 Fredningssoner og garnfiske.

Regelen er uendret med unntak av at det foreslås en fortydning når det gjelder utløpet av Engeråa i Engersjøen. Dette spørsmålet må imidlertid avklares med rettighetshavere i Engersjøen.

6 Om redskap – agnfisk, gjeddesaks og skytevåpen.

Her er det lagt inn en presisering når det gjelder bruk av levende agnfisk.

Pkt 7, 8 og 9 er uendret fra dagens regler.

Fiskeregler for utenbygdsboende.

Inneholder de samme endringer og presiseringer som i reglene for innenbygdsboende med unntak av at fiske med garn ikke berøres i bestemmelsene.

Garnfiske for utenbygdsboende.

Begrepet «bunngarn» er endret til «garn» i pkt 1 og 2. I pkt 6 er det tatt inn en formulering om at det etter søknad kan gis tillatelse til uttynningsfiske/kultiveringsfiske og redskapsbruk ved næringsfiske. Utover dette er ikke bestemmelsene endret.

Kommentar: De vann som er åpne for at utenbygds kan fiske med garn, vurderes som gusntige i forhold til garnfiske. Dette er vann der det med fordel kunne vært høyere beskatning av bl. a. sik. En effektiv måte å fiske sik på er å bruke flytegarn, og derfor er det ikke skilt på bruk av flyte- og bunngarn i bestemmelsen.

Et forhold som administrasjonen er gjort oppmerksom på er at i Femund kan innenbygdsboende fiske med garn hele høsten, mens utenbygdsboende kun kan fiske med garn fram til 15 september. Det har vært ønske fra noen hytteiere å ha mulighet til å legge garn senere på høsten. Høstfisket fra innenbygdsboende knytter seg i stor grad til husbehovsfiske, men røyefisket har elementer av næringsfiske i seg. I dette ligger det også potensiale for interessemotsetninger, og det foreslås derfor ingen endringer i forhold til ulikehet i tidspunkt for garnfiske i Femund mellom innenbygds- og utenbygdsboende garnfiskere.

Bestemmelsene vurderes å gi utenbygdsboende bra muligheter for garnfiske.

Om videre saksgang

Før fjellstyret fatter vedtak om regler for fiske skal kommune gis mulighet for å uttale seg. Dette innebærer at dersom fjellstyret vedtar endringer i fiskereglene skal disse formelt godkjennes av kommunen. Det foreligger også klagerett på fjellstyrets vedtak. En må derfor ta høyde for at det kan komme klager i saken.

For å hensynta disse forhold er det heller ikke lagt opp til at reglene skal gjøre seg gjeldende før 1. mai 2019, altså i forkant av sommersesongen.

Videre bør det parallelt med fornyelsen av avtalene med de private rettighetshaverne være en dialog om mulige endringer av regler på den private delen. Her er prosessen mindre omfattenden og burde avklares realtivt raskt på nyåret.

Med bakgrunn i dette anbefales fjellstyret å vedta framlagt forslag til fiskeregler, gjeldende fra 1 mai 2019.

Administrasjonens forslag til vedtak.

1. Engerdal fjellstyre vedtar reviderte fiskeregler som foreslått gjeldende fra 1 mai 2019.
2. Daglig leder avklarer eventuelle ønsker om regelendringer med rettighetshaverne på den private delen, slik at dette også er klart før 1 mai 2019.
3. Daglig leder utreder forlengelse av fluefiskesonen på Galthuet, og legger fram egen sak om dette for fjellstyret.
4. Daglig leder utreder også sak vedrørende mulighet for å etablere 1-2 vann på statsallmenningen med sikte på å skape muligheter for å etablere bestand med relativt høy andel stor fisk.

Sak 94.18	Ark 434.8	*Saksbeh.: OOps*
Grunneiers samtykke motorferdselslovens §10 – Reidar Åsgård.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Henvendelse fra Reidar Åsgård.

Bakgrunn:

Reidar Åsgård søker fjellstyret om grunneiers samtykke til å kjøre snøskuter i forbindelse med preparering av skiløype fra Granberget og inn på eksisterende løypenett ved Ulvåberget. Saken er i skrivende stund ikke behandlet av Engerdal kommune, men det er flere år tidligere gitt dispensasjon. Fjellstyret har som prisnipp å ta stilling til grunneiers samtykke etter at søknaden er behandlet av lokal motorferdselsmyndighet. I dette tilfellet er det uvisst når kommunen vil behandle den. Samtidig vil det sannsynligvis være noe seint om fjellstyret venter med å ta stilling i saken på sitt første møte etter nyttår som tradisjonelt avholdes i februar. Grunnen til at det søkes om dispensasjon er at løypestrekningen ikke ligger inne i den kommunale løypeforskriften. Denne forskriften er fra kommunens side planlagt revidert. Søker har også hatt grunneiers samtykke til prepareringen, først fra Statskog og siden av fjellstyret i flere sesonger.

Fjellstyret er gjennom Fjellovens § 12 gitt myndighet til å begrense elller forby motorferdsel I statsallmenningen etter §10 i Motorferdselsloven. Videre har fjellstyret fattet prisnippielt vedtak i sak 02.16 om at saker etter § 6 i motorferdselsforskriften skal behandles av Fjellstyret.

Administrasjonens vurdering.

Fjellstyret må i saken vurdere hvorvidt kjøringen vil være til skade eller ulempe i forhold til de interesser fjellstyret err satt til å ivareta etter fjelloven. Videre må fjellstyret ta stilling til om et evt samtykke vil medføre presedens og at omfanget i så fall vil være skadelig.

Kjøringen innebærer at søker preparerer et skispor som knytter Granbergs-grenda til skiløypenettet rundt Ulvåberget. Skiløypa innebærer et tilbud knyttet til Granberget og en kan betrakte tiltaket som positivt ut fra et folkehelseperspektiv. Fjellstyret vurderer for øvrig at kjøringen ihht til gitt dispensasjon neppe vil medføre vesentlige negative konsekvenser forhold til tradisjonell bruksrettsutøvelse og friluftslivet.

Administrasjonen mener derfor at samtykke til kjøringen ihht § 10 motorferdselsloven kan gis.

Administrasjonens forslag til vedtak:

> I henhold til § 12 I fjelloven gir Engerdal fjellstyre sitt samtykke etter § 10 I lov om motorferdsel I utmark og vassdrag til at Reidar Åsgård kan kjøre snøskuter i forbindelse med preparering av skiløype etter omsøkt trase. Samtykket gis under de forutsetninger som gjelder i dispensasjon fra lokal motorferdselsmyndighet.

Sak 95.18	**Ark 434.8**	***Saksbeh.: OOps***
Grunneiers samtykke motorferdselslovens §10 – Kåre Johnny Øien.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Henvendelse fra Kåre Johnny Øien
- Dispensasjonsvedtak fra Engerdal kommune

Bakgrunn:

Kåre Johnny Øien søker fjellstyret om grunneiers samtykke til å kjøre snøskuter på strekningen Skjærbekkdalen – Munkbetsetra. En del av denne strekningen ligger på statsallmenningen i Engerdal, mens en del ligger i Rendalen kommune. Formålet med kjøringen er å frakte bagasje og utstyr til Munkbetsetra. Søker er ikke selv eier av husvære i Munkbetsetra, men har tilknytning dit gjennom familie. Derfor foreligger det dispensasjon fra Engerdal kommune etter §6 i Nasjonal forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Fjellstyret er gjennom Fjellovens § 12 gitt myndighet til å begrense elller forby motorferdsel I statsallmenningen etter §10 i Motorferdselsloven. Videre har fjellstyret fattet prisnippielt vedtak I sak 02.16 om at saker etter § 6 i motorferdselsforskriften skal behandles i Fjellstyret. fjellstyret.

Administrasjonens vurdering.

Fjellstyret må i saken vurdere hvorvidt kjøringen vil være til skade eller ulempe i forhold til de interesser fjellstyret er satt til å ivareta etter fjelloven. Videre må fjellstyret ta stilling til om et evt samtykke vil medføre presedens og at omfanget i så fall vil være skadelig.

Det er tidligere gitt dispensasjon til barmarkskjøring på omtrentlig samme strekning og Fjellstyret har ikke hatt innvendiger mot kjøringen. Fjellstyret ga i 2017 grunneiers samtykke til kjøring med snøskuter til søker på samme strekning. Fjellstyret har heller ikke registrert at øvrig motorferdsel i området har hatt negative konsekvenser i forhold til tradisjonell bruksrettsutøvelse og friluftslivet.

Administrasjonen anbefaler derfor fjellstyret til å gi sitt samtykke til kjøringen ihht § 10 i motorferdselsloven.

Administrasjonens forslag til vedtak:

> I henhold til § 12 I fjelloven gir Engerdal fjellstyre sitt samtykke etter § 10 i lov om motorferdsel I utmark og vassdrag til at Kåre Johnny Øien kan kjøre med snøskuter etter omsøkt trase fra Skjærbekkdalen til Munkbetsetra. Samtykket gjelder for den delen av strekningen som ligger på statsallmenningen i Engerdal. Samtykket gis under forutsetninger og begrensinger som ligger i Engerdal kommunes dispensasjonsvedtak.

Sak 96.18	Ark 434.8	*Saksbeh.: OOps*
Søknad om leie av terreng for hundeprøve – The Challenge 2019.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad m. kart datert 24.10.18.

Bakgrunn:

Norsk Brukshundsport Forbund v/Ellinor Antonsen søker om å leie terreng for arrangementet «The Challenge 2019». Det søkes om å få benytte skissert areal i området mellom vegene Femundsundet -Granberget – Snerta – Elvbrua – Femundsundet for sporprøver. I tillegg søkes det om et område mellom veien og elva nord for Sølenstua Dressurområde. Søker har siden 2009 arrangert denne konkurransen i Engerdal (se f.eks sak 35.16, 07.17 og 77.17). Konkurransen ansees som å være den mest krevende og utfordrende brukshundprøven i Norden.

Prøven går ut på at det legges et (menneske-) spor i terrenget av en person (som sitter i enden av sporet). Utvalgte hunder blir da prøvd i å følge sporet og finne igjen personen (søk etter savnet person). Hundene holdes i bånd (15 meters) og skal finne gjenstander langs et utlagt spor/løype.På selve prøvedagen er det skissert at det blir 15 hunder ute i terrenget med fører og i tillegg til sporlegger. Alle spor følger en GPS-rute og hunder vil bli korrigert dersom de avviker fra sporet. Merkingen av sporene er med sløyfer i starten, siden med pinner som hundefører kjenner igjen. Merkemateriell samles inn etter bruk.

Selve prøven avholdes over 1 dag. Det er litt forberedelser også ute i terrenget før den tid. Arrangementet er den 30 august – 1 september 2019.

Arrangøren har base på Sølenstua camp og hytter. Slik sett bidrar arrangementet til økt omsetning for det lokale næringslivet. Fjellstyret satte i sak 77.17 en avgift på kr 100 pr startende hund.

Det vises til søknaden for ytterligere detaljer. Fjellstyret skal gi sitt samtykke til denne type arrangementer etter § 8 i *Lov om hundehold (hundeloven).*

Administrasjonens vurdering.

Arrangementet har vært gjennomført i Engerdal siden 2009. I og med det finnes et eget treningsområde avsatt for brukshunder ved Sølenstua, har det etter hvert blitt mange som kommer til Engerdal for å trene sine hunder. Brukshund-miljøet har derfor en god base ved Sølenstua og bidrar til lokal verdiskaping.

Arrangøren er tidligere gjort oppmerksom på forholdet til allmennheten, og er inneforstått med at det må tas hensyn til f.eks turgåere og bærplukkere. Dette er også et forhold som bør presiseres i en evt godkjenning. Forholdet til viltet kan være relevant. Men administrasjonens ressonement har vært at så lenge formålet ikke er å spore på vilt av noe slag, er det ikke snakk om forfølgelse. Og da er risikoen for at viltet trekker ut av området mindre enn f.eks om det hadde vært snakk om en jakthundprøve på f.eks. elg der forfølgelse på sporet og støkking

hadde vært moment i selve prøven. Med såpass mange ekvipasjer som det her er snakk om kan det også hevdes at arrangementet som sådan vil legge igjen lukt/vitring i et omfang som gjør at vilt skyr området. I forhold til elg er dette arrangementet berammet over 3 uker før jaktstart, og derimellom er det småviltjakt. I tillegg kommer økt bruk av utmarka generellt sommerstid (sopp- og bærplukking, turgåing, fiskere m.m.). Det vil derfor være vanskelig å bedømme om en eventuell effekt har en bestemt årsak. Men høy totalbelastning av menneskelige aktiviteter i et område er antakelig generellt negativt for dyrelivet.

Daglig leder var i 2016 i kontakt med NBF for å diskuttere evt. alternative områder som kan benyttes. NBF har vært åpen for å diskuttere dette, men fremhever at de har lagt ned såpass mye arbeid i forberedelser over tid i nettopp dette området, slik at det er primært dette de ønsker å benytte.

Arrangementet går av stabelen før både småviltjakt og elgjakt tar til, noe som er gunstig for å unngå interessekonflikter med disse brukergruppene. Det er også så sent på sommeren at det neppe medfører utilbørlig forstyrrelser for viltet. På bakgrunn av dette, samt at det tidligere er gitt tillatelse til dette arrangementet, vil administrasjonen anbefale Fjellstyret å gi sitt samtykke til arrangementet. Et viktig moment er at dette dreier seg om prøving av hunder som blir benyttet i søk etter savnede personer, og således er det et viktig formål. Administrasjonens forslag er for øvrig identisk med det vedtaket fjellstyret fattet i sak 77.17.

Administrasjonens forslag til vedtak:
Engerdal fjellstyre godkjenner med dette at terrenget nyttes til sporprøver som skissert i søknaden til arrangementet «the Challenge 2019», underfølgende vilkår:

1. Det skal tas utstrakt hensyn til fritidsboliger, private bolig- og landbrukseiendommer i området. Likeens skal det tas hensyn til andre brukere av området. Dette samtykket gir ingen eksklusiv rett til området.
2. Norsk Brukshundsport Forbund sender en orientering til fjellstyret i etterkant av mesterskapet med oversikt over hvor mange hundeekvipasjer som gikk sporprøven, gjerne med bilder.
3. Avgiften er kr 100,- pr hund pr dag.
4. Samtlige merkebånd og eventuelle skilt etc. fjernes umiddelbart etter at konkurransen er avsluttet.
5. Det forutsettes at det ikke benyttes luktstoffer som kan bidra til å spre CWD eller annen smitte. Sko og klær som er benyttet i områder der det kan forekomme CWD kan ikke benyttes.

Sak 97.18	Ark	*Saksbeh.: OOps*
Uttalelse vedr. avtale om tilretteleggingstiltak fangstanlegg Storhøa.		

Saksdokumenter vedlagt:

- e-post med vedlegg fra Statskog SF, datert 07.12.18.

Bakgrunn.

Statskog SF ber om fjellstyrets uttalelse i forbindelse med at hedmark Fylkeskommune ønsker å sette opp informasjonsskilt samt merke sti inn til fangstanlegget på Storhøa.

Fylkeskommunen ønsker å sette opp informasjonstavler ved selve fangstanlegget og ved parkeringsplasser/utgangspunkt. I tillegg er det snakk om å merke stier mellom parkerinsplasser og fangstanlegget. Det er skissert to ulike utgangspunkt; ett i Risbrudalen og ett i Veundåsen. Det vises til vedlegg i saken for utfyllende bakgrunnsinformasjon og eksempelbilder på utforming.

Fjellstyret må vurdere saken ut fra Fjellovens §12 (grunndisponering), og vurdere hvorvidt tiltaket vil medføre vesentlig skade for bruksrettsutøving og/eller skader naturvern- og friluftslivsinteressene i vesentlig grad.

Administrasjonens vurdering.

Tiltaket vil bidra til å øke kunnskap om fangsanlegget på Storhøa som er et viktig kulturminne i Engerdal. Videre vil tiltaket innebære en økt tilgjengelighet til anlegget. På så vis vil tiltaket være positivt både for lokalbefolkning og tilreisende, og må sies å være positivt for friluftslivet i området gjennom økt tilgjengelighet til og informasjon om området.

Tiltaket vil sannsynligvis medføre økt trafikk i området. Når det gjelder konsekvenser for bruksrettsutøving, er det pr i dag ingen aktiv setring eller beitebruk i området. Potensielt kan økt ferdsel komme i konflikt med disse interessene. Men når situasjonen er som den er, kan ikke administrasjonen se at tradisjonelle bruksrettsutøving vil berøres. Derimot er det ene utgangspunktet skissert å ligge inne i setergrenda. Dette bør i så fall avklares med seter/hytteeierne i området, da en som nevnt må påregne økt trafikk.

Administrasjonen er ikke kjent med viktige naturverdier som vil skades som følge av tiltaket. En må forvente at tiltakene gjennomføres på en skånsom og fornuftig måte.

Administrasjonen råder derfor fjellstyret til å stille seg positiv til tiltaket og anbefaler at Statskog SF oppretter avtale om plassering av informasjonstavler og stimerking.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

> Engerdal fjellstyre stiller seg positiv til at det etableres informasjonspunkter og at det merkes stier som omsøkt til fangstanlegget på Storhøa. Etablering av parkering og oppsett av skilt inne i setergrenda i Veundåsen bør skje i dialog med berørte seter-/hytteeiere.

Fjellstyret har følgelig heller ingen innvendinger mot at Statskog SF oppretter avtale med søker om etableringen av informasjonspunkter og merking av stier inn til anlegget.

Sak 98.18	Ark	*Saksbeh.: OOps*
Uttalelse vedr. søknad om bygging av bruer og klopper – Engerdal kommune		

Saksdokumenter vedlagt:

- E-post fra statskog SF datert
- Kopi av e-postkorrespondanse mellom Statskog SF, Engerdal kommune og Engerdal Snøscooterforening.

Bakgrunn.

Statskog SF ber om fjellstyret uttalelse vedrørende godkjenning av anleggelse av bruer og klopper langs snøskuterløypa Drevsjø – Femundsenden – Galten – Ulvågrenda – Kvitvollia. Det er i tillegg aktuelt å opprette avtale om disse bruene og kloppene mellom Statskog og Engerdal kommune. Statskog ber i tillegg om fjellstyrets syn på bruk av biologisk nedbrytbare merkebånd samt bruk av trekryss istedenfor stikker som løpypemarkering.

Fjellstyret har for sin del godkjent etableringen av nevnte løypestrekning og har underskrevet avtale om dette med Statskog og kommunen.

Fjellstyret må vurdere saken ut fra Fjellovens §12 (grunndisponering), og vurdere hvorvidt tiltaket vil medføre vesentlig skade for bruksrettsutøving og/eller skader naturvern- og friluftslivsinteressene i vesentlig grad.

Administrasjonens vurdering.

Tiltakene kommer som en konsekvens av etableringen av snøskuterløypa, og følger vanlig praksis på statsallmenningen om at denne type installasjoner klareres med grunneier. I og med dette regnes som grunndisponeringer skal fjellstyret gis mulighet til uttalelse.

Som vanlig er når det gjelder etableringen av snøskuterløyper har allerede noen av de omsøkte tiltakene blitt gjennomført før alle klareringer og tillatelser med grunneier og andre myndigheter er på plass. Inntrykket har vært at etableringen har høy prioritet og merparten av arbeidet utføres på dugnad. I dette tilfellet kan det da se ut som kommunen har gitt klarsignal til gjennomføring før alle formaliteter er på plass.

For fjellstyrets del er saken mer kurant i og med det er gitt samtykke til at løypa etableres. Det ligger da i kortene at nødvendige bruer og tilpasninger kommer som en følge av dettte. Administrasjonen mener derfor at fjellstyret gjennom sin behandling av saken har vurdert de hensyn fjellstyret er satt til å ivareta i saken. Det foreligger ikke informasjon som tilsier at fjellstyret bør stille seg negative til etableringen som omsøkt. En må også berømme at det faktisk fjøres en innsats for at dette skal handteres på en ryddig måte.

Når det gjelder bruk av merkebånd har fjellstyret og statskog tidligere påpekt at det på visse strekninger har blitt hengende igjen plastbånd. Det søkes nå om å få bruke biologisk nedbrytbare merkebånd. Administrasjonen kan ikke se at det vil medføre vesentlig ulempe, men forutsetter at slike løsninger er midlertidige.

Når det gjelder spørsmål om å benytte trekryss, går en ut fra at disse skal monteres på egne stolper. At dette spørsmålet kommer opp betyr at kommunen nå ønsker å gå bort fra valgt

løypemarkering som har vært trestikker/kjepper. Bruk av kryss er standard i Sverige og der står disse oppe året rundt. Dersom slike monteres i fjellterreng vil de derfor være synlige hele året. Det er neppe ønskelig for andre brukergrupper, og det har heller ikke vært tema i evalueringsmøter, forskriftsforslag eller avtaleinngåelse. Spørsmålet dukker opp i forbindelse med denne saken (som atpåtil haster). Hensikten er nok dels begrunnet i sikkerhetsaspektet, men tiltaket vil ha såpass stor innvirkning på annen bruk av arealene at det burde vært håndtert mer grundig.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

Engerdal fjellstyre har ingen invendinger mot at Engerdal kommune gis tillatelse til å etablere bruer og klopper langs snøskuterløype som omsøkt. Fjellstyret stiller seg positive til at det opprettes avtale mellom grunneier og Engerdal kommune om anlegging av bruer og klopper.

Engerdal fjellstyre har ingen innvendinger mot at biologiske nedbrytbare merkebånd henger oppe i perioden løypetraseen etableres. Dersom Engerdal kommune nå ønsker å benytte trekryss montert på trestolper som løypemarkering, har ikke fjellstyret noen innvendinger til dette såfremt de tas ned etter hver sesong. Utover dette viser vi til inngått avtale mellom Engerdal kommune, Statskog SF og Engerdal fjellstyre vedr. markeringer langs løypa.

Sak 99.18	Ark	*Saksbeh.: OOps*
Uttalelse vedr. NOU 2018: Ny fjellov.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Forslag til høringsuttalelse.

Bakgrunn.

På bakgrunn av at fjellstyret mottok et forslag til høringsuttalelse på NOU 2018:11 Ny Fjellov fra Norges fjellstyresamband tidligere i høst, tok fjellstyret opp dette som en drøftingssak i møtet den 15 november. Fjellstyret ble da enige om at det gjøres et høringsinnspill som behandles nå på siste møte før jul. Samtidig har daglig leder informert NFS v/daglig leder om dette.

Det foreligger nå et utkast til høringsuttalelse.

Administrasjonens vurdering.

Saken legges fram for styret slik at Engerdal fjellstyre avgir innspill i en såpass viktig sak. Det må også tas stilling til om uttalelsen skal sendes NFS eller NFS og Departementet.

Forslaget til høringsinnspill bygger på de momenter som daglig leder mener er spesilt viktige at fjellstyret i Engerdal mener noe om. I det store og hele har fjellstyrene fått gjennomslag for mye bra i den framlagte NOU'en. Det er også viktig at fjellstyrene stiller seg bak høringsuttalelsen fra NFS. Hva som blir den videre behandlingen av NOU'en etter høringsperioden, som løpet ut februar 2019, er det i stor grad opp til sentralt folkevalgte å avgjøre.

Den framlagte NOU'en er et stort dokument, og det er lite hensiktsmessig å kommentere utredningen punkt for punkt. Det foreslås derfor at fjellstyret løfter fram noen få momenter som det ønsker å kommentere spesielt.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Framlagt forslag til høringsinnspill vedr. revidering av fjelloven oversendes NFS.

Sak 100.18	Ark 137	*Saksbeh.: OOps/Mtra*
Søknad om tilskudd: Bokutgivelse – Røros Museums- og historielag.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad fra Røros Museums- og historielag, datert 12.11.18

Bakgrunn:

Etter funn av koppermalm ble Røros Kobberverk etablert på Røros. Til smelteprosessen trengtes store mengder trekøl som var datidens elektrisitet, og skogene rundt bergstaden ble tidlig snauhogd. Kobberverket ble derfor avhengig av å få tilført trekøl fra bygdene rundt. Uten denne tilførselen av energi ville hverken kobberverket eller Røros Bergstad kunnet eksistert.

Dokumentasjon av hvordan kølbrenninga foregikk, samt kartlegging av omfanget av kølbrenninga i disse store øde områdene, er derfor av avgjørende betydning. Dette arbeidet gir ny og interessant informasjon som gjør det mulig å forstå framveksten av Røros Bergstad og bosettinga i de øde skogområdene. Det viser hvordan kølbrukene var grunnlaget for bosetting i disse områdene.

Det er Asbjørn Ryen i samarbeid med Røros Museums- og historielag som vil presentere dette arbeidet i bokform. Arbeidet med trykking av boka er beregnet til en kostnad på ca. 300 000,-.

Trykkingen skal finansieres med egenarbeid, salg og sponsormidler fra Verdensarvrådet for Røros Bergstad og Circumferensen. Men en realisering av bokprosjektet er avhengig av tilskudd fra ulike bidragsytere i tillegg. Det søkes derfor Engerdal Fjellstyre om 10 000,- i tilskudd til utgivelsen av boka.

Engerdal fjellstyre står relativt fritt til å benytte overskudd av fjellkassa, og kan dersom overskuddet er større enn det som trengs for tiltak på allmenningen gi tilskudd for å styrke næringsgrunnlaget i allmenningsbygder, jfr Fjellovens §11. Fjellstyret har vedtatt et eget Bidragsbudsjett med regler for 2018, se sak 90.17. Reglene gir retningslinjer for hvor mye penger som kan disponeres til næringsformål og hvor mye som kan disponeres til allmennyttige formål, samt regler for hvordan tildeling skal skje og hvor store bidrag som kan ytes.

Administrasjonens vurdering:

Det er ingen tvil om at dette prosjektet har stor kulturell og historisk verdi. Administrasjonen ser derimot ikke helt den allmennyttige verdien av dette eller hvordan dette kan komme brukere eller næring på statsallmenningen i Engerdal til særlig stor nytte.

Det påpekes også at tidligere søknader om tilskudd til bokprosjekter er behandlet med negativt utfall for søker.

Det er imidlertid igjen midler på årets bidragsbudsjett.

Administrasjonens forslag til vedtak.

Engerdal Fjellstyre ser ikke at dette prosjektet faller inn under Bidragsbudsjettet 2018 inkl. regler, og søknaden avslås.

Sak 79.18	Ark 137	*Saksbeh.: OOps/Mtra*
Søknad om tilskudd: Vedlikehold av veg – Yttersjøen Hytteeierforening.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Epost med vedlegg fra Yttersjøen Hytteeierforening

Bakgrunn.

Fjellstyret behandlet denne saken første gang i møte den 15 november 2018. Fjellstyret fattet da følgende vedtak:

> *Saken utsettes. Administrasjonen tilskriver søker og anmoder om kostnadsoverslag og finansieringsplan.*

DL har kontaktet søker og avklart hvorvidt de ønsker saken behandlet på nytt nå før nyttår, eller om de ønsker å komme tilbake med etterspurt informasjon og ny søknad i 2019. Søker ønsker at saken behandles på nytt nå.

Det foreligger et mer detaljert budsjett for prosjektet, se vedlegg. Når det gjelder finansieringsplanen går det fram av e-post fra Hytteeierforeningen den 6 desember at tiltakene er tenkt finansiert gjennom tilskudd, egne midler og egen innsats.

Saken legges med denne bakgrunn fram for fjellstyret på nytt.

Yttersjøen Hytteforening søker om tilskudd til forsterkning og utbedring av vegen som går fra Elgåvegen (Fv. 654) og ned til brua ved sundet mellom Fjellgutusjøen og Yttersjøen. Dette er adkomstvei til 11 hytter i området. Samlet veglengde som ikke vedlikeholdes av andre er ca 2,5 km. Vegen blir driftet og vedlikeholdt av hytteforeningen, som har avtale med Statskog. Veien er åpen for allmennheten og benyttes vesentlig mer enn av beboerne i hyttefeltet. Stranda i sørenden av Fjellgutusjøen er et yndet reisemål for både tilreisende og fastboende og det oppleves et betydelig omfang av bil og busstrafikk ned til sundet. Dette er ikke vegen dimensjonert for, noe som resulterer i at vegen i dag fremstår som ganske nedkjørt. Det er derfor vurdert aktuelle forsterkningstiltak sammen med entreprenør som består av etablering av noen møteplasser, grøfte rensk på utsatte punkter, punktvis breddeutvidelse og generell opprustning. Dette har en estimert entreprisekostnad på om lag 100 000,-. Medlemskontingenten gir en årlig inntekt på 12 000 - 24 000 kroner, noe som skal dekke snøbrøyting til påske, fellestiltak og vegtiltak.

Foreningen har ikke rygg til å bære hele forsterkningsbehovet alene og søker derfor fjellstyret om bidrag slik at vi sammen kan gi våre besøkende en best mulig opplevelse av områdets naturperle. Det er ikke oppgitt en konkret søkesum.

Engerdal fjellstyre står relativt fritt til å benytte overskudd av fjellkassa, og kan dersom overskuddet er større enn det som trengs for tiltak på allmenningen gi tilskudd for å styrke næringsgrunnlaget i allmenningsbygder, jfr Fjellovens §11. Fjellstyret har vedtatt et eget Bidragsbudsjett med regler for 2018, se sak 90.17. Reglene gir retningslinjer for hvor mye penger som kan disponeres til næringsformål og hvor mye som kan disponeres til allmennyttige formål, samt regler for hvordan tildeling skal skje og hvor store bidrag som kan ytes.

Administrasjonens vurdering:

Tiltaket sorterer etter administrasjonens bedømming inn under allmennyttige formål, jfr reglene for bidragsbudsjettet.

Yttersjøen Hytteforening er bl.a. i 2010 og 2013 tildelt midler til vegvedlikehold via fjellstyrets bidragsbudsjett (henholdsvis kr 6000,- og kr 8000,-). Fra og med 2014 la fjellstyret inn en pott som ble øremerket til vegvedlikehold på statsallmenningen under allmennyttige formål i Bidragsbudsjettet. Disse midlene kanaliseres til vegvedlikehold etter en vurdering som fjellstyret og Statskog SF gjør sammen. Etter 2014 har ikke fjellstyret bevilget tilskudd til vegvedlikehold, dels fordi midlene har vært disponert til andre ting. Yttersjøen Hytteforening søkte også i 2016 og 2017 om tilskudd til vegvedlikehold (sak 17.16 og 38.17), men ble ikke tildelt midler fra Bidragsbudsjettet.

Fjellstyret har tatt på seg det økonomiske og praktiske ansvaret med veien Snerta- Elvbrua. I tillegg har fjellstyret de siste åra avsatt penger på Bidragsbudsjettet til veivedlikehold som brukes til opprusting av veier sammen med Statskog. Det er mange veger på statsallmenningen i Engerdal som trenger jevnlig vedlikehold. Det kan skape presedens dersom fjellstyret bevilger penger til hver enkelt vei. Administrasjonens råd til fjellstyret er derfor å være forsiktig med å gi tilskudd til vegvedlikehold utover de midlene som allerede er avsatt i bidragsbudsjettet. Likevel er det i dette tilfelle ikke snakk om ordinært vedlikehold, men tiltak som gjør at tilgangen til friluftsliv og fiske blir bedre og som hindrer økt trafikk (som følge av økende bruk fra turister og fastboende), i å ødelegge vegen som hytteeierne drifter på et lite inntektsgrunnlag. Samtidig er sundet mellom Fjellgutusjøen og Yttersjøen fjellstyrets satsing på familiefiske, noe som bidrar til at vi kan forsvare et tilskudd til akkurat denne vegen.

Slik administrasjonen ser det ville en parkering ved brua også være en naturlig del av dette tiltaket, men det er ikke nevnt som en del av tiltakspakken. Hvis en veg skal tilrettelegges for mer trafikk og tyngre kjøretøy må disse nødvendigvis parkere et sted. Dette bør derfor eventuelt vurderes.

Administrasjonen ser poenget med at veien har stor trafikk fra allmennheten. I og med det er litt usikkert hvordan tiltaket skal finansieres justeres foreslått bidragsbeløp ned i administrasjonens forslag til vedtak.

Administrasjonens forslag til vedtak.

1. Under forutsetning av at skissert tiltak dokumenters fullfinansiert, gis Yttersjøen Hytteforening et tilskudd til forsterkningstiltak av veg på kr. 10 000,- som belastes Bidragsbudsjett 2018 «Allmennyttige formål».

2. Frist for gjennomføring og utbetaling av tilskudd skjer etter retningslinjer i «Bidragsbudsjett 2018 inkl. regler».

Sak 101.18	Ark 111	*Saksbeh.: OOps*
Drifts- og investeringsbudsjett 2019		

Saksdokumenter vedlagt:

- Forslag til drifts- og investeringsbudsjett 2019.
- Regnskapsutskrift pr 31.10.18.
- Prognose pensjon 2019

Bakgrunn.

Driftsbudsjettet:

Driftsbudsjettet legger rammene for den daglige driften og virksomhet i Engerdal fjellstyre. Tradisjon tro og i henhold til *«Reglement, retningslinjer og stillingsbeskrivelser for Engerdal fjellstyre»* legger daglig leder fram driftsbudsjett for styret.

Det er tidligere gitt rammer for hvordan driftsbudsjettet skal utformes. Fjellstyret har gjennom vedtak (se sak **58.09, 60.10 og 51.12**) satt rammer for mye driftsbudsjettet kan økes fra år til år ved bruk av s.k. «deflator» som brukes i kommunal sektor. For 2018 er denne deflatoren 2,6 %. Deflatoren beskriver hvor mye en bør beregne i kostnadsøkning fra år til år, der både kostnadsøkning for varer og tjenester er tatt med i beregningen sammen med forventet lønnsvekst. Disse verdiene er så vektet i forhold til hverandre i beregning av deflatoren.

Videre setter vedtak i sak **58.09** mål om at driftsbudsjettet bør legge opp til 10 % årlig overskudd. Dette er derfor de rammer som administrasjonene har lagt til grunn i arbeidet med budsjettforslaget. I tillegg har det vært en målsetting å ha et realistisk budsjett. Det er derfor gjort visse justeringer basert på erfaringstall hentet fra regnskapet i 2017 samt tertialregnskapene i 2018. For øvrig bygger forslaget til budsjett på den kontoplan som er brukt tidligere.

Engerdal fjellstyre er et stort fjellstyre sett til areal og virksomhetsnivå. Over år med nøktern økonomisk tankegang og disponeringer har gjort at fjellstyret i Engerdal er i en litt spesiell situasjon sammenlignet med mange andre fjellstyret ved at økonomien må sies å være solid. Denne tilstanden har ikke kommet av seg selv, og skal den vedvare må det fortsatt holdes fokus på å opprettholde en sunn økonomisk virksomhet.

Regnskapsmessig viser perioden fram til og med 31 oktober følgende hovedtall:

Driftskostnad pr avdeling	2018	2017	2016	2015	2014
1-Interimsavd lønn	3 027 000	2 816 000	2 839 000	2 392 000	2 726 000
3-Administrasjon*	1 090 000	1 027 000	1 140 000	1 056 000	1 092 000
4-Fiskeanlegg	109 000	167 000	142 000	156 000	146 000
5-jakt/fiske/grunnutnytting	1 110 000	1 084 000	549 000	811 000	870 000

**Bidragsbevilgninger ikke medregnet.*

Når det gjelder inntekter så begynner en nå i månedsskiftet november/desember å få en viss oversikt. Sammenlignet med budsjetterte inntekter for inneværende år (kr 6 820 000,-), så ser

det tilfredsstillende ut. Fortsatt er det knyttet noe usikkerhet til jakt- og fiskekortinntekter. I forhold til inntekter fra salg av tjenester og småviltjakt, vil disse øke også i 2018.

På kostnadssiden ser en at det pr 31.10 er tilfredsstillende kostnadskontroll. Visse poster har et merforbruk sammenlignet med 2017. Dette skyldes for det meste at vi har hatt et økt tjenestesalg, noe som i sin tur gir høyere driftskostnader og lønnskostnader. Dette vil immidlertid utløse høyere inntekter i regnskapet og totalt sett vil fjellstyret sitte igjen med overskudd. Totalt sett er daglig leders vurdering er at det meste tyder på at fjellstyret når de budsjetterte hovedmål for 2018.

Det framlagte forslaget til budsjett for 2018 har i seg en kostnadsøkning på kr 172 000,-. Dette som resultat av at det er brukt en deflator på 2,8%. Overskuddet er budsjettert til kr 683 000,-, noe som tilsvarer et overskudd på 10,2 %. Budsjettet har usikkerhetsmomenter (se under), og må ansees som stramt men realistisk.

Kjøpet av skogshusvær vil påvirke driftsbudsjettet, og denne handelen er nå gjennomført. Dette vil påvirke størrelsen på fjellstyrets totale omsetning. For å få inn denne økte omsetningen i budsjettet og samtidig ta hensyn til de budsjettmessige rammebetingelser som er gitt, er det skilt ut en egen avdeling for «Koier og buer» (avdeling 9). Budsjettet har derfor blitt til ved at først er inntekter og utgifter beregnet så godt det går ut fra gitte forutsetninger (dvs kostnadsøkning på 2,8% og 10% overskudd). Deretter er de kontoer som berører utleie av koier tatt ut fra andre avdelinger og satt inn i en ny avdeling. I tillegg er det lagt til flere kontoer for bedre å synliggjøre ulike kostnader knyttet til disse. Resultatet for den nye avdeling 9 synliggjør et marginalt overskudd. Fjellstyret har i overtakelsesprosessen ikke uttrykt andre økonomiske forventninger utover enn at en vil dekke opp utgiftene. For framtidige investeringer bør en imidlertid ha ambisjon om et lite overskudd. Det foreligger nå en tilstandsrapport for hvert enkelt objekt, og det skisserer et betydelig investeringsbehov for noen av koiene, avhengig av hvilken standard en ønsker å oppnå. Det blir derfor litt opp til fjellstyret å bestemme kostnadsrammer, standardnivå og tidspunkt for når en ønsker å ha alle koiene på et visst nivå.

Som følge av framgangsmåten beskrevet over vil derfor rammene for hver enkelt avdeling berøres, og det kan være krevende å følge endringene og kontrollere at utgangspunktet faktisk ligger innenfor gitte ihht rammebetingelsene. Totalt legger budsjettforslaget opp til å øke kostnadene med kr 152 000,- og inntektene med kr kr 110 000,-.

Utover dette, er det også gjort justeringer innenfor og mellom hver av de andre avdelingene basert regnskapstall for de seineste regnskapene.

Investeringsbudsjettet:

Investeringsbudsjettet synliggjør kjøpet av skogshusvær fra Statskog Sf ved at det er skissert innkjøp av eiendeler til visse objekt som skal avskrives. Dette var også skissert for 2018, men har ikke blitt realisert.

Videre var det i Investeringsbudsjettet for 2019 satt opp bytte av den eldste av våre snøskutere, bytte av 2 stk tilhengere, bytte av 1 stk båt («grønbåten»), nye klekkeskap for å ta imot Vænerlaksrogn. Nye klekkeskap til Snerta var oppsatt på investeringsbudsjettet for 2018

også, men er ikke realisert og foreslås overført til 2019, da prosjektet ikke får tak i så stort volum med rogn som først tenkt.

I tillegg til overføring av to investeringsposter fra 2018, tas det i investeringsbudsjettet for 2019 høyde for å bytte 1 stk snøskuter, 1 båt, 2 tilhengere, ett kartprogram.

Administrative vurderinger.

Driftsbudsjettet

Det er i forslaget til driftsbudsjett 2019 lagt opp til samme virksomhetsnivå som tidligere år med tanke på bemanning og aktivitetsnivå. I forhold til inneværende år er budsjettet stort sett framskrevet på mange poster, mens noen poster innenfor rammen er justert noe basert på erfaringstall fra regnskap. Utgiftene er derfor totalt sett holdt på det nivå som er forutsatt i tidligere nevnte styringsvedtak.

I tillegg er det tatt inn en ny avdeling 9 som representerer de inntekter og kostnader fjellstyret har med sine koier og buer. Inn i avdelingen er plassert både de koier som fjellstyret har til hensikt å drive utleie av og de åpne buer som finnes rundt omkring på statsallmenningen. Som nevnt vil det være behov for en god del vedlikehold, utbedringer og bytte av inventar (ovner, senger, husgeråd m.m) i åra som kommer. Noen av objektene vil kreve såpass mye vedlikehold av det er behov for å leie inn ekstra kompetanse og arbeidskraft for å gjennomføre det. Driftsmessig vil det dessuten være behov for om lag 120 dagsverk for å drifte fjellstyrets utleiebuer gjennom året (ved, storvask 1 gang pr år, tilsyn og småfiks). Utføring av storvask minst en gang pr år kan muligens løses gjennom at denne tjenesten kjøpes av lokal leverandør. Det er viktig at dette blir gjort for at systemet skal fungere. Uansett medfører kjøpet av skogshusvær at det blir behov at det legges ned mer arbeidstid enn det gjør i dag. Dette kan løses enten ved at fjellstyret øker bemanningen eller at det engasjeres flere sesongoppsyn/sommervikarer. Det er ikke synliggjort noen lønnsutgifter knyttet til avd 9, noe det burde for å synliggjøre arbeidsmengden og -kostnaden. Grunnen til dette er at det vurderes som mer hensiktsmessig å foreta en budsjettjustering som følge av en mer grundig diskusjon i organisasjonen i forhold til bemanningsspørmålet.

Fjellkassa har en sunn og god økonomi etter lang tid med driftsoverskudd. Likevel er det viktig å være klar over at de økonomiske utsiktene for fjellstyret har endret seg noe de siste årene som følge av stor lønnsvekst og betydelig generell prisvekst. Frem til nå har Engerdal fjellstyre høvelig godt klart å kompensere for kostnadsøkningen med tilsvarende økning i inntekter. Dette er imidlertid utfordrende, en generell økonomisk utfordring mange av landets fjellstyrer merker særdeles godt.

Tidligere års regnskap har vist med tydelighet at kostnadene knyttet til pensjonsordningen kan være utfordrende. Dette er en utfordring mange fjellstyrer har. NFS har derfor tatt initiativ til å se på mulighetene for at fjellstyrene kan gå sammen om felles ordninger og derigjennom få bedre betingelser og ordninger hos pensjonsleverandører. Hva dette prosjektet ender opp med, er det for tidlig å si.

På samme vis er det jobbet med å se på mulighetene for felles forsikringsordninger. Dette arbeidet har resultert i at våre forsikringeskostnader har blitt noe redusert ved bytte av forsikringsleverandør.

Også lønnskostnadene utgjør en stor del av budsjettet. Et scenario over tid der lønnsveksten er høyere enn deflatoren, vil medføre at andelen av driftsbudsjettet som går med til lønn øker, mens andre driftskostnader må holdes konstant eller reduseres for at en skal kunne opprettholde samme aktiviteten. Dessuten reduseres marginene i budsjettet. Sammen med målsettingen om minimum overskudd, resulterer dette i at budsjetteringen er krevende. Hvilket lønnsoppgjør det blir til neste år vet vi ikke nå, men en kan konstantere at oppgjøret for 2018 tilsvarer deflatoren som er lagt til grunn i budsjettforslaget. Dersom dette blir mønsteret i åra som kommer, vil det lette noe på den en situasjon som beskrevet over.

I den daglige driften har fjellstyret et konstant fokus på å holde kostnadene nede. Siste års regnskap viser dette. Det er derfor viktig å fortsatt ha et slikt fokus. Det er de seinere åra gjort visse grep for å redusere kostnader knyttet til forsikringer. Videre jobbes det med pensjonskostnadene, se over. Det er også utredet forholdet rundt fjellstyrets bankvilkår, uten at dette ga noe endret resultat. Prognosen for pensjonskostnadene tilsier at en ikke får en markert økning i disse i 2019 (som f.eks var tilfellet i 2014). Videre nevnes det at det også er gjort grep i forhold til å redusere trykkerikostnadene for årsmeldinga. Foreslått budsjett er derfor i grove trekk en framskriving av 2018- budsjettet, med justeringer som bygger på erfaringstall fra regnskapet.

Ellers er det litt usikkerhet rundt budsjetteringen av Finansinntektene. Det er neppe utsikter til snarlig høyrer rente på bankinnskudd i 2019. De siste åra har det derfor egentlig vært en overbudsjettering av finansinntekter. Samlet sett har fjellstyret ikke hatt problem med å nå sine inntektsmål, så en justering av denne budsjettposten er mer av «kosmetiske art». posten er i forslaget justert noe ned for 2019 for å dempe effekten av tidligere overbudsjettering noe.

Når det gjelder inntektene er det realistisk at disse vil ligge på 2018-nivå, med en liten økning som følge av okt omfang og endret timepris ved tjenestesalg. I 2018 har fjellstyret solgt betydelig med tjenester til Nasjonalparkstyret i forbindelse med 50-årsjubileet i Gutulia. Dette må sees på som ekstraordinært og en kan ikke regne samme omfang neste år.

Uten at det er fattet vedtak om opplegget for elgavskyting, anser administrasjonene at det er noen urealistisk å øke dagens inntektsmål på denne budsjettpostene neste år. Ihht Driftsplanen har det vært en ønsket utvikling at elgavskytingen har gått ned de seinere åra og målet er å stabilisere det på et lavere nivå. Inntektene knyttet til storviltjakt (konto 5-3130) er økt marginalt pga prisvekst, men også pga av at fjellstyret bør se over prissetting for rådyr- og beverjakt før neste jaktsesong. Administrasjonen har til hensikt å legge fram en sak om opplegg for rådyrjakta i første halvdel av 2017.

Det er realistisk å ta utgangspunkt i at det ikke selges flere jaktkort på småvilt neste år enn i år. Det har vært en gledelig oppgang i fuglebestanden de siste par åra, og fjellstyret har økt kortsalget noe som følge av det. Administrasjonens bedømming er at vi må leve noen år framover der en må «være føre var» i forhold til kortantall og opplegg for fuglejakta. Det er derfor en liten økning i inntektene knyttet til småviltjakt.

Fjellstyrets skuddpremier er ikke justert på mange år. De siste åra har utbetalingene gått ned. Om dette skyldes at tiltaket har effekt eller interessen er mindre, er vanskelig å si. Uansett foreslås det å justere opp satsene for å stimulere til fortsatt uttak av smårovvilt. Med justeringene vil satsene komme opp på nivå med tilgrensende områder. Tiltaket med å stimulere til beskatning av smårovvilt har vært omdiskuttert. Særlig i tidligere tider da det også ble stimulert til uttak av rovfugl. Dette er det lenger ikke anledning til. Derimot viser en del forskning at uttak av predatorer har en positiv effekt på typiske byttedyrarter som hare, ryper og skogsfugl. Dette under forutsetning av at beskatningstrykket er høyt og at det opprettholdes over tid.

Det er i tidligere saksutredninger til budsjettbehandlingene i fjellstyret pekt på en del innsatser som kan gjøres for å kompensere for å styrke inntektsgrunnlaget. Det har vært pekt på utvikling av tjenestesalg og at fjellstyret gjennom NFS jobber for at mer av grunneierinntektene tilfaller fjellstyret og at refusjonsordningen styrkes. Når det gjelder tjenestesalget har dette gradvis økt og utgjør en inntekt på størrelsesorden 8-900 000,-. Dette kan muligens økes noe, men samtidig finnes det en grense hvor mye tjenester en kan selge med dagens bemanning, uten at det går utover egne gjøremål og saksbehandling. Ved å fortsatt fokusere på å utvikle tjenestesalget, kan dette muliggjøre en større bruk av sommervikarer eller øke deltidsstillinger for kortere perioder Fjellstyret bør allikevel jobbe videre med spørsmålene rundt grunneierinntektene og refusjonsordningen. I regnskapsåret 2017 utgjorde refundert beløp 28,5% av totale refunderbare utgifter.

Fiskekortinntektene er den viktigste inntektsposten for fjellstyret. Det er derfor avgjørende at en opprettholder fiskekortsalget på dagens nivå eller øker det. Dette betinger imidlertid at fisket i Engerdal oppfattes som attraktivt og at en markedsfører det på en bra måte. Fjellstyrets tilknytning til Fishspot-nettverket er i så måte viktig. Det er derfor viktig at en har budsjett for markedsføringsaktiviteter. Dette vil også aktualisere seg for fjellstyrets utleiekoier.

Investeringsbudsjett:

Investeringsbudsjettet foreslår at det byttes ut to litt tilårskomne tilhengere, og erstattes med tilsvarende tilhengere. Dette utgjør et investeringsbehov på kr 75 000,-, der en anslår inbytteverdien på de gamle til kr 23 000,-. Begge tilhengerne er slitt, og følgelig er det innimellom behov for en del vedlikehold. Den ene tilhengeren har vært i fjellstyrets eie i om lag 30 år og brukes mye sommerstid til henting av søppel. Den er sterkt preget av tidens tand.

Videre foreslås det å bytte inn en snøskuter og erstatte denne med en ny. Det er en type skuter med bred drivmatte og er tiltenkt transporter av ved, materialer og fisk.

Fjellstyret har fått forespørsel om å ta imot rogn fra Vænernlaks. Dette er utredet litt i høst, og med den mengden som er forespeilet har vi behov for å utvide kapasiteten i klekkekarene. Det må installeres s.k. klekkeskap (stor kapasitet pr areal) for å imøtekomme den mengden som er etterspurt og under de forutsetninger som gjelder. Fjellstyret tok imot rogn fra Vænernlaks i 2012 og 2013. Den gang var mengden om lag 50 000 rognkorn. Nå er ønsket fra prosjektet at vi tar imot 250 000. Innkjøp av et rognskap har en investeringskostnad på 140 000,-.

Nedskrivingstiden er tenkt satt til 3 år og investeringskostnaden skal regnes inn i den prisen vi tar for yngel. På så vis vil investeringen bli dekket over 3 år.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Det framlagte forslaget til driftsbudsjett 2019 vedtas medfølgende presisering og tillegg:

   a. Fjellstyret behandler småviltjakt for 2019 i egen sak på nyåret. Budsjettpost 5-3121 justeres under denne behandlingen hvis det viser seg nødvendig.
   b. Fjellstyret behandler bestandsplan, lokale bestemmelser, kvoter og priser for elgjakt 2019 i egen sak på nyåret. Det samme gjelder for opplegget rundt rådyrjakta. Budsjettpost 5-3130 justeres under denne behandlingen hvis det viser seg nødvendig.

2. Forslag til investeringsbudsjett for 2019 vedtas med de rammer som foreslått. Daglig leder gis fullmakt til å justere avskrivinger konto 5-6010 med kr 22 000,- og konto 4-6010 med kr 13 000,- innenfor de kostnadsrammer som er vedtatt for avdelingene 4 og 5. Likeledes justeres avskrivninger konto 9-6010 med kr 9 000,- dersom det blir behov for investeringer som skissert knyttet til koier og buer.

3. Fjellstyrets administrasjon har fullmakt til å overføre midler fra en budsjettpost til en annen innen hvert hovedavsnitt når budsjettbalansen ikke endres.

4. Daglig leder gis fullmakt til å engasjere inntil 4 stk sommervikarer/sesongoppsyn i 2019 (inntil 48 ukesverk). Dels for å dekke opp løpende behov i forbindelse med ferieavvikling og dels for å dekke opp behov knyttet til drift og opprusting av utleiekoier.

5. For å stimulere til økt uttak av predatorer, vedtas følgende satser gjeldende fra 01.01.19 (nåværende skuddpremie i parentes):

   Rev: kr 600,- (400,-)
   Mår: kr 450,- (300,-)
   Mink: kr 450,- (300,-)
   Røyskatt: kr 200,- (100,-)
   Ravn: kr 300,- (200,-)
   Kråke: kr 200,- (100,-)
   Skjære: kr 100,- (50,-)

Sak 102.18	Ark 111/137	*Saksbeh.: OOps*
Bidragsbudsjett 2019		

Saksdokumenter vedlagt:

- Forslag til bidragsbudsjett 2019.
- Oversikt over disponerte midler Bidragsbudsjettet 2018.

Bakgrunn:

Engerdal fjellstyre har siden 2004, med hjemmel i fjellovens § 11, vedtatt et eget bidragsbudsjett - en tilskuddsordning for *(…) å styrkje næringsgrunnlaget i dei bygdene som har rett til allmenningsbruk."* Gjennom tilskuddsordningen har fjellstyret delt ut betydelige midler til utvalgte hovedsatsingsområder på statsallmenningen, som storfehold, småfehold, reindrift, næringsfiske og reiseliv. Det har også i samme periode blitt delt ut midler til en rekke allmennyttige formål.

Bidragsbudsjettet har vært gjenstand for en del debatt i fjellstyret. Slik det framstår i dag har det ett sett med regler, en definert ramme samt retningslinjer for tildeling og utbetaling. Det er også satt en søknadsfrist og ordningen blir annonsert på fjellstyrets hjemmeside og i lokalpressen. Bidragsbudsjettet 2018 har en ramme på kr 690 000,-. Ved søknadsfristens utgang hadde det kommet inn 16 søknader om midler til ulike formål. Gjennom året fram til 1 desember har det vært ytterligere 4 søknader om tildeling av midler. Antallet søknader reflekterer at ordningen er populær og en bra mulighet for å skaffe kapital til ulike prosjekter. Totalt er det gitt tilsagn om kr 354 250,- til næringsformål og kr 184 000,- til allmennyttige formål m.m. under året (til sammen kr 538 250,- pr. 4 desember).

Administrasjonens vurdering:

Gjennom de siste årene er det foretatt mange interne diskusjoner i fjellstyret om ordningen med bidragsbudsjett. Fjellstyret har da også i konsensus kommet frem til en del endringer, og derfor er det heller ikke lagt opp til noen omfattende administrativ evaluering eller endring i denne omgang.

De fleste av landets fjellstyrer har de siste årene hatt utfordringer med å kompensere temmelig omfattende lønnsvekst med dertil prosentvis økning i inntekter. Selv om Engerdal fjellstyre til nå har klart dette fram til nå, er det flere ganger påpekt de utfordringer som her ligger de kommende årene. Det er med andre ord ikke gitt at en uten videre kan forvente positive driftsresultater opp mot en million kroner.

Slik administrasjonen ser det, er det viktig at fjellstyret alltid er bevisste på å prioritere utvikling av egen organisasjon, med klare tanker om verdiskapning og sysselsetting, og at ønsket om omfattende tilskuddordninger ikke går på bekostning av dette. For en ting er de

midler fjellstyret kan ha mulighet til å fordele fra fjellkassa gjennom tilskudd, noe annet hvilken rolle og hvilke muligheter fjellstyret har til å være en pådriver for lokal verdiskapning gjennom egen virksomhet. Det dreier seg om alt fra produktutvikling og markedsføring av eksempelvis fisketurisme eller vandring, utførelse av statlige arbeidsoppgaver om det så er innen rovviltforvaltning eller verneområdeforvaltning, til salg av kompetanse til private grunneierlag eller forskning, eller hva det måtte være. Mulighetene er mange, men blir færre hvis slik utvikling ikke prioriteres høyt.

Dersom Bidragsbudsjettets størrelse over tid er høyere enn overskuddet på driftsregnskapet. Over tid reduserer dette fjellstyrets egenkapital. Nå har fjellstyret en del kapital å rå over, så det er ingen akutt krise pr i dag. Men det er allikevel riktig å påpeke dette forholdet når budsjettet skal vedtas. Kjøp av skogshusvær fra Statskog vil også redusere egenkapitalen vesentlig.

Fjellstyret vedtok i sin behandling av Bidragsbudsjettet for 2018, at framtidige rammer på dette budsjettet skulle settes til 8% av egenkapitalen ved siste reviderte regnskap. Dette gir at ut fra kapitalbeholdningen den 31.12.2017 på kr 8 923 159,- settes ramma for Bidragsbudsjettet 2019 til kr 714 000,- (avrundet til nærmeste hele tusen).

Når det gjelder de ulike næringer som fjellstyret har valgt å prioritere og de satsningsområder som fremkommer av bidragsbudsjettet, så har ikke administrasjonens særlige kommentarer. Innen reiseliv, hvor fellestiltak innen markedsføring, produktutvikling har prioritet, så kan også fjellstyret ha en meget aktiv rolle. Her bør en være ærlig i vurderingene av hvilken kompetanse fjellstyret selv til enhver tid har i egen administrasjon, hva en i så måte kan oppnå, og hvilke oppgaver en eventuelt er tjent med å betale andre for å gjøre. Særlig innen markedsføring kan en med god teft og kreativitet, og bruk av digitale medier eller eksempelvis journalister, oppnå mye til en lav kostnad.

Gjennom pkt 18 i vedtatt bidragsbudsjett fremkommer det at administrasjonen *"(…) er ansvarlig for legge ved Bidragsbudsjett 2018 ved utsendelse av sakspapirene til budsjettmøtet før jul 2018, som selvstendig alternativ til vedtak, med korrigeringer for årstall og "disponibelt bidrag""*. Gitt den prosess som har vært seneste åra, så lar administrasjonen det være opp til fjellstyret å foreta ytterligere endringer i bidragsbudsjettet. Fjellstyrets forslag til vedtak legges derfor frem i henhold til bidragsbudsjettets pkt 18, uten noe selvstendig alternativ eller konkrete forslag til endringer fra administrasjonens side.

<u>Fjellstyrets forslag til vedtak:</u>

Engerdal fjellstyre slutter seg til vedlagt forslag til Bidragsbudsjett 2019.

Sak 103.18	**Ark 274**	
Søknad om om permisjon		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad om permisjon fra Ole Opseth. ***Undratt offentlighet ihht til Forvaltningslovens §13***

Sak 104.18	**Ark 274**	***Saksbeh.: OOps***
Søknad om permisjon		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad om permisjon fra Merete Trangsrud. ***Undratt offentlighet ihht til Forvaltningslovens §13***

Saken ettersendes.

Sak 105.18	Ark	*Saksbeh.: OOps*
Godkjenning av protokoll fra lokale lønnsforhandlinger.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Protokoll for lokale lønnsforhandlinger. *Unndratt offentlighet i henhold til offentlighetslovens § 23 (1).*

Bakgrunn:
En ansatt som ikke er organisert i Naturviterne fremmet krav om lønnsforhøyelse tilsvarende den lønnsøkning som fjellstyrets NAFO-organiserte oppnådde gjennom sentrale forhandlinger mellom Naturviterne og Fjellstyresambandet. Resultatet går fram av tariffavtalene mellom Naturviterne og NFS gjeldene fra 1 juli 2018.

Kravet er derfor fremmet som et krav om lokale forhandlinger. I henhold til "*Retningslinjer for lønnsnivå, tariffavtaler og lokale lønnsforhandlinger i Engerdal fjellstyre*" vedtok fjellstyret rammer for forhandlingene i fjellstyresak 89.18, samtidig som daglig leder ble gitt forhandlingsfullmakt på vegne av fjellstyret.

Daglig leders vurdering:

Lokale lønnsforhandlinger gjennomført den 6. desember 2017. Vedlagt særavtale er underskrevet av begge parter med forutsetning om fjellstyrets godkjenning. Særavtalen, protokoll for lokale lønnsforhandlinger, er innenfor de rammene fjellstyret har vedtatt og den legges herved frem til formell godkjenning i fjellstyret.

Forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre slutter seg til fremlagt særavtale for ansatte organisert i Fellesforbundet.